

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Csp/115/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119339042
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119339042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31335004 proti žalovanej 1/ L. U., F.. XX. XX. XXXX, R. XXXX/XX, XXX XX T. T., 2/ A. U., F.. XX. XX. XXXX, R. XXXX/XX, XXX XX T. T., o zaplatenie 21 191,14 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalované 1/ a 2/ sú p o v i n n é spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 21 191,14 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13. 02. 2019 až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Žalované 1/ a 2/ sú p o v i n n é zaplatiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 02. 08.2019 domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplatenia sumy 21 191,14 Eur s príslušenstvom ako plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenom dňa 02. 11. 2016, číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX.

2. Súd vykonal dokazovanie žalobou, výpoveďou žalovaných 1/ a 2/, zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX W.o dňa 02. 11. 2016, všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 09. 01. 2019, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12. 02. 2019, výpisom z účtu, doručenkami a zistil tento skutkový stav:

3. Podľa tvrdenia žalobcu tento ako veriteľ uzatvoril so žalovanými ako dlžníčkou a spoludlžníčkou dňa 02. 11. 2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa žalované zaviazali splatiť úver v pravidelných mesačných splátkach spolu s úrokom do pridelenia cieľovej sumy medziúveru vo výške 5,69 %. Mesačné splátky boli dojednané vo výške 99,58 Eur splatné do 15. dňa v mesiaci. Zároveň sa žalované zaviazali do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 42,59 Eur.

4. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 2,90 % v pravidelných mesačných splátkach vo výške 142,17 Eur a poplatok za poistenie vo výške 10,50 Eur.

5. Podľa žalobcu žalované porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Z týchto dôvodov ich listom zo dňa 09. 01. 2019 vyzval na doplatenie omeškaných splátok a upozornil, že v opačnom prípade bude požadovať splatenie celého zostatku úveru.

6. Následne dňa 12. 02. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom.

7. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavovala sumu 21 191,14 Eur a pozostávala z istiny vo výške 20 333,72 Eur a nezaplatených úrokov za úver vo výške 762,92 Eur, z nezaplatených poplatkov za poisťné vo výške 94,50 Eur.

8. V zmysle článku X. bod 10.3 zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úročená istina dohodnutým úrokom za úver vo výške 5,69 % a celkový zostatok dlhu úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne. Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká.

9. Žalovaná v 1/ rade na pojednávaní uviedla, že uznáva dlh, ktorý jej vznikol z titulu úverovej zmluvy. Poukázala na tú skutočnosť, že v dôsledku rozvodu manželstva sa dostala do situácie, kedy má viac dlžôb. Jej dcéra - žalovaná v 2/ rade sa jej snažila pomôcť tým, že bola spoludlžníčkou tejto pôžičky.

10. Žalovaná v 2/ rade uviedla, že s návrhom nesúhlasí. K dlhu pristúpila len kvôli mame ako ručiteľ, z dlhu nič nemala.

11. Z pripojenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo zistené, že žalované 1/ a 2/ vystupovali v zmluve žalovaná 1/ ako dlžník - stavebný sporiteľ a žalovaná v 2/ rade ako spoludlžník.

12. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie stavebného úveru s tým, že žalobca dlžníkovi poskytol medziúver pod číslom XXXXXXXXXX vo výške 21 000,-- Eur, kým splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy. Úroková sadzba medziúveru bola dojednaná na 5,69 % ročne, výška mesačnej splátky medziúveru 99,58 Eur, mesačný poplatok za poisťenie 10,50 Eur. Po splnení podmienok poskytnutia stavebného úveru úroková sadzba predstavovala 2,90 %, splátka 142,17 Eur, výška poplatku za poisťenie zostala nezmenená 10,50 Eur.

13. Úver bol poskytnutý na účel v súlade so zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení (stavebné úpravy, modernizácia, obnova bytu, rodinného domu).

14. V článku X. bod 10.1 bola dojednaná možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pokiaľ dlžník je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. V bode 10.9 tohto článku bolo dojednané, že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je dlžník povinný zaplatiť zostatok úveru vrátane príslušenstva v lehote určenej veriteľom v písomnom oznámení, keď následne je veriteľ oprávnený účtovať úrok z omeškania podľa tejto zmluvy z celého zostatku úveru s príslušenstvom.

15. V bode 10.13 tohto článku je zároveň uvedené, že týmto nie je dotknuté právo veriteľa požadovať úrok z úveru až do splatenia celej pohľadávky.

16. Ako to vyplýva aj zo záverečných ustanovení článku XI. bod 11.1 daný vzťah medzi stranami je potrebné posudzovať okrem zákona o stavebnom sporení č. 310/1992 Zb. aj podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

17. Podľa § 52 ods. 2 O. z. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 9 O. z., ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Aj keď v zmluve o stavebnom sporení bol odkaz na právnu úpravu zákona č. 129/2010 Z. z., vzhľadom k uvedenému účelu spotrebiteľského úveru v samotnej zmluve sa v zmysle § 1 ods. 3 písm. b) citovaného zákona na takýto právny vzťah zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje.

20. Vzhľadom však k charakteru subjektov a predmetu zmluvy je nesporné, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia § 52 a nasledujúcich O. z. upravujúcich spotrebiteľské zmluvy.

21. Úverová zmluva je zároveň zmluva, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku v ustanovení § 497.

22. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok.

23. V konaní nebolo sporné, že na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení bola poskytnutá žalovanej 1/ ako dlžníčke suma 21 000,-- Eur na základe dojednaných zmluvných podmienok v zmluve ako aj vo všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaná v 2/ rade nevystupovala v tejto zmluve ako ručiteľka ale ako spoludlžníčka, čo však na jej postavení vo vzťahu k žalobcovi ako veriteľovi vo vzťahu k vráteniu poskytnutej sumy nič nemení.

24. Rovnako v konaní nebola sporná výška dlžnej sumy, ktorá bola predmetom sporu, čo sa týka dlžnej istiny ako aj skutočnosť, že došlo k predčasnej splatnosti dlhu ku dňu 12. 02. 2019.

25. Žalobcom uplatnená istina 21 191,14 Eur predstavuje celkovú dlžnú sumu úveru ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Súd považoval v tejto časti žalobu za dôvodnú, vyplývajúcu z predložených listín ako aj vyjadrenia samotných žalovaných a v tejto časti žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

26. Rovnako súd považoval žalobu za dôvodnú aj v časti uplatneného úroku z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 O. z. a vykonávacieho vládneho nariadenia 87/1995 Z. z., ktorý si žalobca uplatnil v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po mimoriadnej splatnosti úveru.

27. Súd žalobu zamietol v časti požadovaného úroku vo výške 5,69 % ročne zo sumy 20 333,72 Eur od 13. 02. 2019 až do zaplatenia, t. j. po predčasnej splatnosti a to s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/143/1998 a uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18. 09. 2012. V zmysle týchto rozhodnutí dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru je dlžník v omeškaniach a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Ak by úrok patril žalobcovi až do zaplatenia, bol by dlžník v postavení spotrebiteľa dvojnásobne zaťažovaný a to úrokmi z úveru ako aj úrokmi z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 O. z.).

28. Čo sa týka posúdenia platnosti dojednania v článku X. bod 10.13 je zjavné, že toto dojednanie nepredstavovalo individuálne dojednanie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 O. z. Toto dojednanie potom predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov, keďže zosplatením úveru veriteľom vzniká povinnosť zo strany spotrebiteľa jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o stav založený jednostranným predčasným zosplatením úveru, s ktorým zákon spája sankciu v zmysle § 517 ods. 2 O. z. - platiť úrok z omeškania.

29. Ak napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s uvedeným stavom spája aj nárok na zmluvné úroky patriace len pre prípade splácania úveru v splátkach, je také dojednanie podľa § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 a 5 O. z. absolútne neplatné (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/275/2018).

30. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspechu v spore.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto ho urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).